

I. Dades Generals

I.1 Calendari

Dates inscripció: 14/07/2018 a 10/09/2018

Dates realització: 09/10/2017 a 11/06/2019

I.2 Nom de l'activitat

Català:

Curs d'actualització en endoscòpia mèdico-quirúrgica: patologia hepato-bilio-pancreàtica.

Castellano:

Curso de actualización en endoscopia médico-quirúrgica: patología hepato-bilio-pancreática.

I.3 Unitat promotora / Entitat gestora

Societat Catalana d'Endoscòpia Digestiva Mèdico-Quirúrgica (Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears)

F. InterAc Salut

I.4 Entitats Col·laboradores

Institut CREBA de la Universitat de Lleida

I.5 Tipologia de l'activitat

Curs d'especialització

I.6 Àrea temàtica de l'activitat

Medicina

I.7 Modalitat

Semipresencial

I.8 Oferta modular

No

I.9 Temps de durada

1 Curs

I.10 Hores de l'activitat

Nombre total d'hores: 59.5

Nombre total ECTS: 6

I.11 Places

Núm. màxim: 50

Núm. mínim: 20

1.12 Direcció Acadèmica

Directors:

Dr. Javier Osorio Aguilar
Dr. José María Balibrea del Castillo

Co-directors:

Dra. Elisenda Garsot Savall
Dr. Xavier Andújar Murcia

2. Dades Acadèmiques del Programa

2.1 Objectius formatius

El curs planteja com a objectiu general l'ampliació de coneixements sobre el maneig pluridisciplinar de les malalties digestives que per la seva rellevància o gravetat tenen una important repercussió en la societat. Aquesta ampliació de coneixements ha d'arribar a nivells d'excel·lència i aportar la màxima actualització. Així, es tracta d'emfatitzar aquells avenços sobre els quals hi hagi evidència científica sòlida que permeti una recomanació inequívoca. A més a més, serà crucial insistir en el caràcter multidisciplinari de la seva aplicació, explicant els avantatges i inconvenients de cada abordatge diagnòstic i terapèutic de cada opció: endoscòpica, quirúrgica, radiològica...).

D'una manera més específica aquesta tercera edició es dedicarà a conèixer els fonaments i bases biològiques dels diferents tractaments disponibles de les malalties hepato-bilio-pancreàtiques benignes i malignes. L'alumne serà capaç d'identificar i assimilar les diferents opcions diagnòstiques i terapèutiques en funció de les diferents situacions clíniques.

2.2 Resultats esperats

En acabar el curs, l'alumne ha de ser capaç d'identificar, dintre de les diferents malalties tractades, la millor opció pel pacient en funció de la situació clínica. Així, gràcies a la informació rebuda, haurà de ser capaç d'indicar un o altre abordatge en funció de l'evidència científica disponible en cada cas.

2.2.1 Competències específiques

CE1 Comprendre els fonaments d'acció, indicacions, eficàcia y risc - benefici de les diferents mesures terapèutiques, basant-se en el nivell d'evidència disponible.

CE2 Identificació del tractament o estratègia més adequats en funció de la situació clínica.

CE3 Coneixement dels últims avenços en Cirurgia Mínimament Invasiva.

CE4 Coneixement dels últims avenços en endoscòpia terapèutica i diagnòstica.

CE5 Actualització del tractament de radiologia intervencionista.

CE6 Coneixement de les sinèrgies terapèutiques.

CE7 Coneixement els principis bàsics de la quimio – radioteràpia.

CE8 Actualització en el maneig dels tractaments biològics en neoplàsies i malaltia inflamatòria intestinal.

CE9 Actualització de la utilització d'estomes temporals i definitius.

CE10 Indicació, col·locació, resultats i complicacions de la col·locació d'endopròtesis colòniques.

CE11 Adquirir familiaritat amb els procediments de laboratori animal de tècniques endoscòpiques transluminals.

CE12. Aplicar les diferents tècniques endoscòpiques transluminals i combinades.

2.2.2 Competències transversals

CT1 Reconeixement del nivell d'evidència / grau de recomanació d'una opció diagnòstica i terapèutica.

CT2 Identificació de criteris i indicis de qualitat en una publicació científica.

CT3 Implementació de la organització assistencial.

CT4 Desenvolupament del treball en equip.

CT5 Coneixement del funcionament d'unitats pluridisciplinars.

CT6 Integració d'imatges radiològiques i endoscòpiques.

CT7 Anàlisi i interpretació d'algoritmes terapèutics.

CT8 Optimització i prioritització de recursos.

CT9 Utilització correcta de la nomenclatura endoscòpica i quirúrgica internacional.

CT10 Valoració de risc / benefici.

CT11 Comunicació interpersonal / interprofessional.

2.2.3 Sortides professionals

El curs té una eminent part teòrica que suposa una actualització del coneixement científic sobre l'abordatge més actual de diverses patologies. En aquest sentit, el seu valor afegit en quant a sortides professionals és alt, ja que conèixer les tècniques i protocols actualitzats suposa una de les bases de la capacitat específica. Així mateix, la part pràctica capacitarà els alumnes també en competències tècniques. És per això que es tracta d'un curs interessant per a especialistes i també per a residents. A més a més, la participació directa i indirecta en el curs genera l'oportunitat de estar en contacte amb els líders en cada subàrea, la qual cosa afavoreix un entorn òptim per al *networking*. Aquesta circumstància és òptima tant per la recerca de treball com per establir treballs col·laboratius.

3. Admissió

3.1 A qui s'adreça

- Metges especialistes en Digestologia o Cirurgia general i digestiva
- Metges en formació: residents MIR de Digestologia o Cirurgia general i digestiva

3.2 Requisits per l'accés, admissió als ensenyaments i criteris de selecció dels estudiants

- Ser llicenciat/da o graduat/da en Medicina i Cirurgia.
- Estar cursant o haver completat l'especialitat en Digestologia o en Cirurgia General i Digestiva.
- Ser soci de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.
- Ser soci de la Societat Catalana d'Endoscòpia Digestiva Mèdico-Quirúrgica.

Per tal d'inscriure's al curs, l'alumne haurà de complimentar un formulari de preinscripció. La Coordinació del Curs valorarà les sol·licituds i, per l'acceptació definitiva de l'alumne, es tindrà en compte la seva participació en cursos previs (haver aprovat el curs amb un grau d'assistència i implicació suficient), ser adjunt o resident i pertànyer a una unitat especialitzada. La inscripció definitiva serà confirmada per la Secretaria del curs en un termini màxim de 10 dies des de la fi del termini d'inscripció.

4. Pla d'Estudis

4.1 Descripció del programa formatiu

La part teòrica del curs constarà de cinc sessions:

1. Dimarts 9/10/18. Hemorràgia digestiva al pacient amb hipertensió portal.
Professor: Càndid Villanueva Sánchez (digestòleg H. Sant Pau i professor UAB).
  - Tractament endoscòpic i percutani: Dr. García Pagán (digestòleg H. Clínic Barcelona)
  - El paper del cirurgià: Dr. Joan Fabregat (cirurgià H. Bellvitge)
  - Discussió amb casos clínics.
2. Dimarts 11/12/18: Tumors quístics del pàncrees.
Professora: Àngels Ginés Gibert (digestòloga H. Clínic Barcelona, professora UG).
  - Diagnòstic i tractament endoscòpic: Dr. Fèlix Junqueras. Digestòleg H. Parc Taulí Sabadell.
  - Tractament quirúrgic: Dr. Fernando Pardo. Cirurgià H. Germans Trias i Pujol de Badalona.
  - Discussió amb casos clínics.
3. Dimarts 12/2/19: Col·leccions pancreàtiques. Professor: Esteve Cugat Andorrà (cirurgià H.U. Mutua Terrassa i H. Germans Trias i Pujol de Badalona, professor UB).
  - Diagnòstic i tractament endoscòpic: Dr. Joan Gornals. Digestòleg H. Bellvitge.
  - El paper del cirurgià: Dra. Maribel García Domingo. Cirurgiana H. U. Mutua Terrassa.
  - Discussió amb casos clínics.
4. Dimarts 9/4/19: Patologia benigna de la via biliar. Professora: Rosa Jorba i Martin (cirurgiana H. Joan XIII Tarragona, professora URV).
  - Diagnòstic i tractament endoscòpic: Dr. Ferran González Huix. Digestòleg H. Arnau de Vilanova de Lleida i Clínica Girona.
  - Tractament quirúrgic: Dr. Robert Memba. Cirurgià H. Joan XIII Tarragona.
  - Discussió amb casos clínics.
5. Dimarts 11/6/19: Neoplàsies de la via biliar. Professora: Cristina Dopazo Taboada (cirurgiana H. Vall d'Hebrón, professora UAB).
  - Diagnòstic i tractament endoscòpic: Alfredo Mata. Digestòleg H. Moisès Broggi de Sant Joan Despí.
  - Tractament quirúrgic: Dr. Emilio Ramos. Cirurgià H. Bellvitge.
  - Discussió amb casos clínics.

Cadascuna de les 5 sessions teòriques serà precedida per la lectura d'una selecció de la bibliografia recent més rellevant (remesa a l'alumne pel professor responsable de la sessió), que haurà de ser estudiada abans de la classe presencial. La sessió, de 2 hores de duració, tindrà el format d'una classe interactiva, en la qual el professor moderarà una taula que comptarà amb la participació d'especialistes de diverses especialitats. L'objectiu de la sessió és arribar a unes conclusions de consens interdisciplinari. Després de la classe, el professor sol·licitarà als alumnes, via mail, la redacció de les seves conclusions i els hi remetrà un qüestionari amb preguntes d'avaluació.

La pràctica del curs tindrà lloc al Institut CREBA (IRBLleida. Av. Rovira Roure 80. 25198 Lleida). La pràctica supervisada amb animals facilitarà als alumnes coneixements pràctics en endoscòpia i cirurgia laparoscòpica. L'alumne realitzarà cirurgies mínimament invasives en animals d'experimentació, tutoritzat pels cirurgians i digestòlegs responsables del curs. Alguns del procediments en els quals s'entrenarà als alumnes són: gastrectomia, esofaguetomia, derivació gastro-entèrica, resectió submucosa. L'alumne adquirirà familiaritat amb els procediments de laboratori animal, realitzant les diferents tècniques endoscòpiques transluminals i combinades. També es tractarà sobre les indicacions i limitacions de cadascuna d'aquestes tècniques. Abans de les practiques es realitzarà una classe teòrica de 1,5 hores.

4.2 Programa

Núm. Mòdul	Títol Mòdul	Dia sessió	Horari	Tema/assignatura	Nom docent	Primer cognom docent / tutors	Hores
Mòdul 1	Hemorràgia digestiva al pacient amb hipertensió portal	9/10/18	19:00-21:30	Sessió teòrica presencial	Càndid	Villanueva	2,5
Mòdul 2	Tumors quístics pancreàtics	11/12/18	19:00-21:30	Sessió teòrica presencial.	Angels	Gines	2,5
Mòdul 3	Col.leccions pancreàtiques	12/02/19	19:00-21:30	Sessió teòrica presencial.	Esteve	Cugat	2,5
Mòdul 4	Patologia benigna de la via biliar	09/04/19	19:00-21:30	Sessió teòrica presencial.	Rosa	Jorba	2,5
Mòdul 5	Neoplàsia biliar	11/06/19	19:00-21:30	Sessió teòrica presencial.	Cristina	Dopazo	2,5
Mòdul 6	Pràctiques al CREBA Lleida	27/05/19	9:00-20:30	Sessió teòrica i pràctica quirúrgica experimental	Javier José Xavier	Osorio Balibrea Andújar	10,5
Mòdul 7	Pràctiques al CREBA Lleida	03/06/19	9:00-20:30	Sessió teòrica i pràctica quirúrgica experimental	Elisenda Juan Dolores	Garsot Colan Castillo	10,5

4.2 Complementos formatius

No es contemplen.

4.3 Metodologia de formació

Es realitzaran 5 sessions teòriques presencials.

Prèviament el professor de cadascuna seleccionarà 3-5 articles rellevants que es posaran a disposició dels alumnes a l'Aula Virtual. Els alumnes dedicaran una mitjana de 3 hores a la lectura i assimilació de la bibliografia.

Després de cada sessió, l'alumne dedicarà 1 hora de mitjana a la redacció d'unes directrius de consens (derivades del repàs de la bibliografia i la discussió a la sessió) i a respondre un petit test d'avaluació fet pel professor.

Després de la classe, el professor sol licitarà als alumnes via digital:

- les seves conclusions de la sessió
- un qüestionari amb preguntes d'avaluació
- la resolució d'un cas clínic (metodologia ABP)

També es contempla la realització de tutories on-line amb cadascun dels professors.

En les sessions pràctiques, els alumnes realitzaran pràctiques endoscòpiques avançades, cirurgies laparoscòpiques i per port únic en animals d'experimentació, tutoritzats per cirurgians i endoscopistes experts.

4.4 Avaluació dels estudiants

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades mitjançant:

1. Avaluació continuada de les competències transversals mitjançant la participació i assistència a les aules de classes teòriques i pràctiques (20% de la nota final).
2. Prova objectiva sobre coneixements adquirits a les sessions teòriques mitjançant un resum de les conclusions de la sessió, un test d'elecció múltiple i la resolució d'un cas clínic (tot on-line). Cada sessió s'avaluarà amb, com a mínim, 15 preguntes amb 5 opcions (1 verdadera) cadascuna.

4.5 Requeriments per obtenir l'acreditació

1. Acreditació del 80% d'assistència a les sessions presencials teòriques i pràctiques.
2. Participació a les sessions i demostració de competència suficient a l'avaluació continuada.
3. Puntuació global a les proves objectives igual o superior al 65%, sense que pugui haver una resultat inferior al 50% en cap de les proves per mòduls.

5. Dades organitzatives

5.1 Horari

Dia sessió	Horari	Núm. Mòdul	Títol Mòdul	Hores
9/10/18	19:00-21:30	Mòdul 1	Hemorràgia digestiva en pacients cirròtics	2.5
11/12/18	19:00-21:30	Mòdul 2	Tumors quístics pancreàtics	2.5
12/02/19	19:00-21:30	Mòdul 3	Col·leccions pancreàtiques	2.5
09/04/19	19:00-21:30	Mòdul 4	Patologia via biliar	2.5
11/06/19	19:00-21:30	Mòdul 5	Patologia benigna de la via biliar	2.5
27/05/19	9:00-20:30	Mòdul 6	Pràctiques al CREBA	10.5
03/06/19	9:00-20:30	Mòdul 7	Pràctiques al CREBA	10.5

5.2 Lloc i requeriments / Recursos materials i Serveis

El curs d'especialització estarà dividit en 5 sessions teòriques de 2.5 hores cadascuna i una sessió de 2 dies essencialment pràctica (1.5 hores de teoria prèvies a les sessions).

Les 5 sessions teòriques es duran a terme a la seu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears (C/Major de Can Caralleu 1-7, Barcelona).

Es farà servir com a suport docent l'Aula Virtual de la F. InterAc Salut. La comunicació es farà mitjançant aquesta plataforma i via correu electrònic.

Les despeses corresponents al curs d'endoscòpies aniran a càrrec de l'organització del mateix.

La sessió pràctica d'endoscòpia es realitzarà als quiròfans experimentals de l'Institut CREBA.

5.3 Import

Gratuït segons requisits establerts al punt 3.2.

Barcelona, juliol 2018